

**AHI YETERLİĞE DAYALI EĞİTİM PROJESİ
(AYDEP)**

**PROGRAM DEĞERLENDİRME
VE GELİŞTİRME DESTEK
OFİSİ(PDGDO)**

Program Değerlendirme ve Geliştirme Destek Ofisi

Doç. Dr. Menderes ÜNAL (Başkan)

Dr. Öğr. Üyesi Tarık BAŞAR (Başk.Yrd.)

Dr. Öğr. Üyesi S.Selen KULA (Başk.Yrd.)

Program Değerlendirme ve Geliştirme Destek Ofisi

TANIMLAMALAR

- Öğrenme çıktıları
- Kazanımlar

PROGRAM GELİŞTİRME

Program Değerlendirme ve Geliştirme Destek Ofisi

PDGDO ofisi

İşbirliği

Anabilim Dalı Başkanları

Öğretim Elemanları

Eğitim

Değerlendirme

Alan uzmanları

aydep’ in genel amaçlar?

Yeterlik temelli öğretim planlanması

Yeterliklerin hiyerarşik düzende hazırlanması

Ayrıntılı ders izlencelerinin ve belirtke tablolarının oluşturulması

İçeriğin, öğrenme kaynaklarının ve sınav belgelerinin elektronik ortamda erişime sunulması

aydep' in genel amaçlar?

Değerlendirme araçlarının yeterliğe dayalı oluşturulması

Sınavların bilgisayar destekli, hızlı ve objektif yapılması

Değerlendirme sonuçlarına dayalı program geliştirme

PROGRAM YETERLİKLERİ NEDİR?

Program Yeterlikleri, mezun olacağı program sonunda **öğrencinin hangi niteliklerle / yeterliliklerle** donanmış olacağını tanımlamaktadır.

MESLEKİ BİLGİ

Alan Bilgisi, Alan Eğitim Bilgisi, Mevzuat Bilgisi

MESLEKİ BECERİ

Öğretimi Planlama, Eğitim Ortamı Oluşturma, Öğrenme Öğretme Sürecini Yönetme, Ölçme Ve Değerlendirme

TUTUM VE DEĞERLER

Milli, Manevi ve Evrensel Değerler, Öğrenciye Yaklaşım, İletişim ve İşbirliği, Kişisel ve Mesleki Gelişim

PROGRAM YETERLİKLERİ NASIL BELİRLENİR?

Öncelikle **İhtiyaç Analizi** yapılmalıdır. Bunun için, programla etkileşime girmiş ve halen etkileşim halinde olan,

- a) Bireylerin (Öğrencilerin)
- b) Toplumsal birimlerin
- c) Kurumun *ihtiyaçlarını ve beklentilerini*,
- d) Disiplinin/çalışma alanının yönelimlerini,
- e) Çevresel imkanları incelenmelidir.

PROGRAM YETERLİKLERİ NASIL BELİRLENİR?

“Türkiye Yüksek Öğretim Yeterlilikleri Çerçevesi, TYYYÇ” ve ilgili mesleğin gerektirdiği yeterlilikleri (Temel Alan Yeterlilikleri)

İlgili mesleğin etik kuralları

Üniversitemizin ve buna bağlı olarak da bağlı bulunduğunuz fakülte ya da yüksekokulun vizyon, misyon ve hedefleri

ÖĞRENME ÇIKTISI NEDİR?

Öğrenme çıktıları bir dersle ilgili olarak yazılır. Öğrenme çıktıları **dersin sonunda öğrencilerin sergilemesi gereken özellikleri ifade eder.**

Öğrenme çıktıları planlı, düzenli öğrenme-öğretme yaşantıları yoluyla bireylere kazandırılması düşünülen **bilgiler, yetenekler, beceriler, tutumlar, ilgiler ve alışkanlıklardır.**

Öğrenme çıktılarını yazdıktan sonra, her bir öğrenme çıktısı ile ilişkili kazanımlar belirlenmelidir.

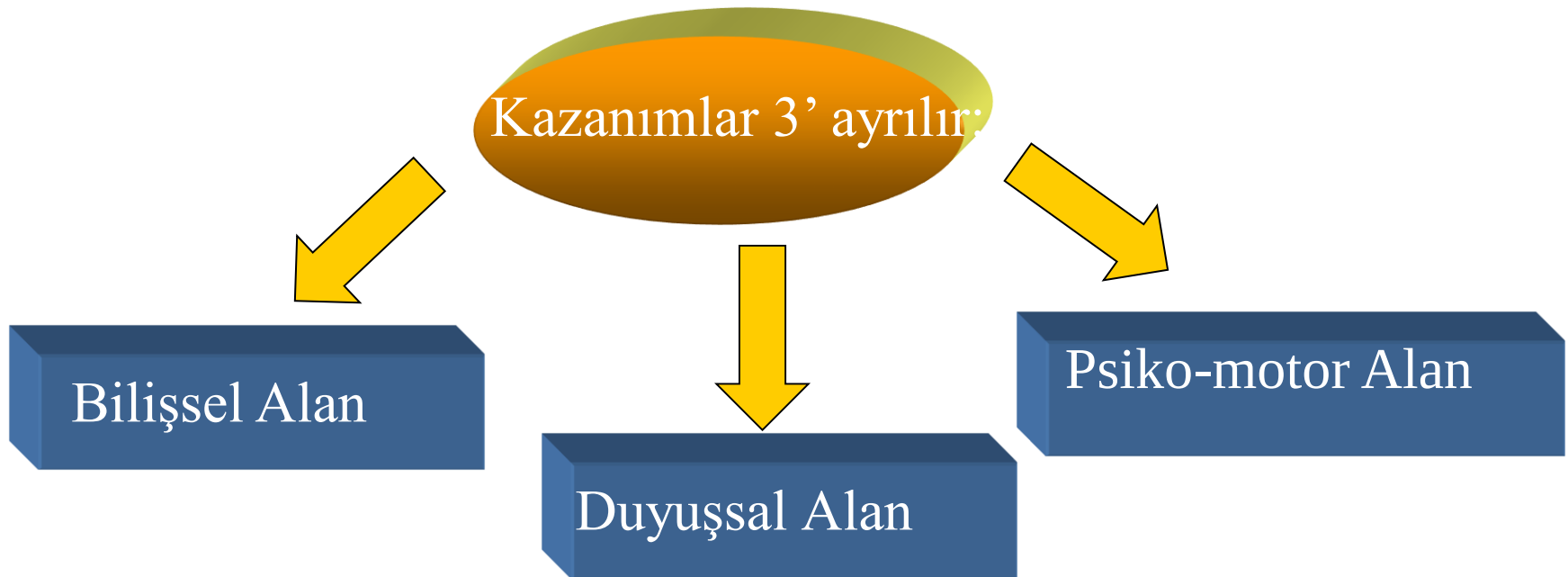
KAZANIM NEDİR?

Öğrencinin, dersin sonunda elde etmiş olacağı bilgi, beceri ya da tutumlardır.

Kazanımlar yazılırken **öğretim elemanının yapacakları değil**, öğrencilerin ders sonunda neler kazanacağı, hangi tutum ve davranışları sergiliyor olacağı yazılmalıdır.

Kazanımlar Kaça Ayrılır?

Benjamin Bloom (1913-1999), Kazanımları (Öğrenme Alanlarını) kendi içinde hiyerarşik olarak düzenlenmiş **3 kategoriden** oluştuğunu öne sürmüştür.

Kazanımların aşamalı sınıflandırılması

*Amaç Alanlarının
Aşamalı
Sınıflandırılması*

Kaynak: Demirel,
2005, ss.107-
109'dan
düzenlenmiştir.

BİLİŞSEL ALAN	DUYUŞSAL ALAN	DEVİNİŞSEL ALAN
Bilgi	Alma	Algılama
Kavrama	Tepkide Bulunma	Kurulma
Uygulama	Değer Verme	Kılavuzla Yapma
Analiz	Örgütlenme	Mekanikleşme
Sentez	Kişilik Haline Getirme	Beceri Haline Getirme
Değerlendirme		Uyum
		Yaratma

MESLEKİ BİLGİ

TUTUM VE
DEĞERLER

MESLEKİ BECERİ

Kazanımların aşamalı sınıflandırılması

*Amaç Alanlarının
Aşamalı
Sınıflandırılması*

Kaynak: Demirel,
2005, ss.107-
109'dan
düzenlenmiştir.

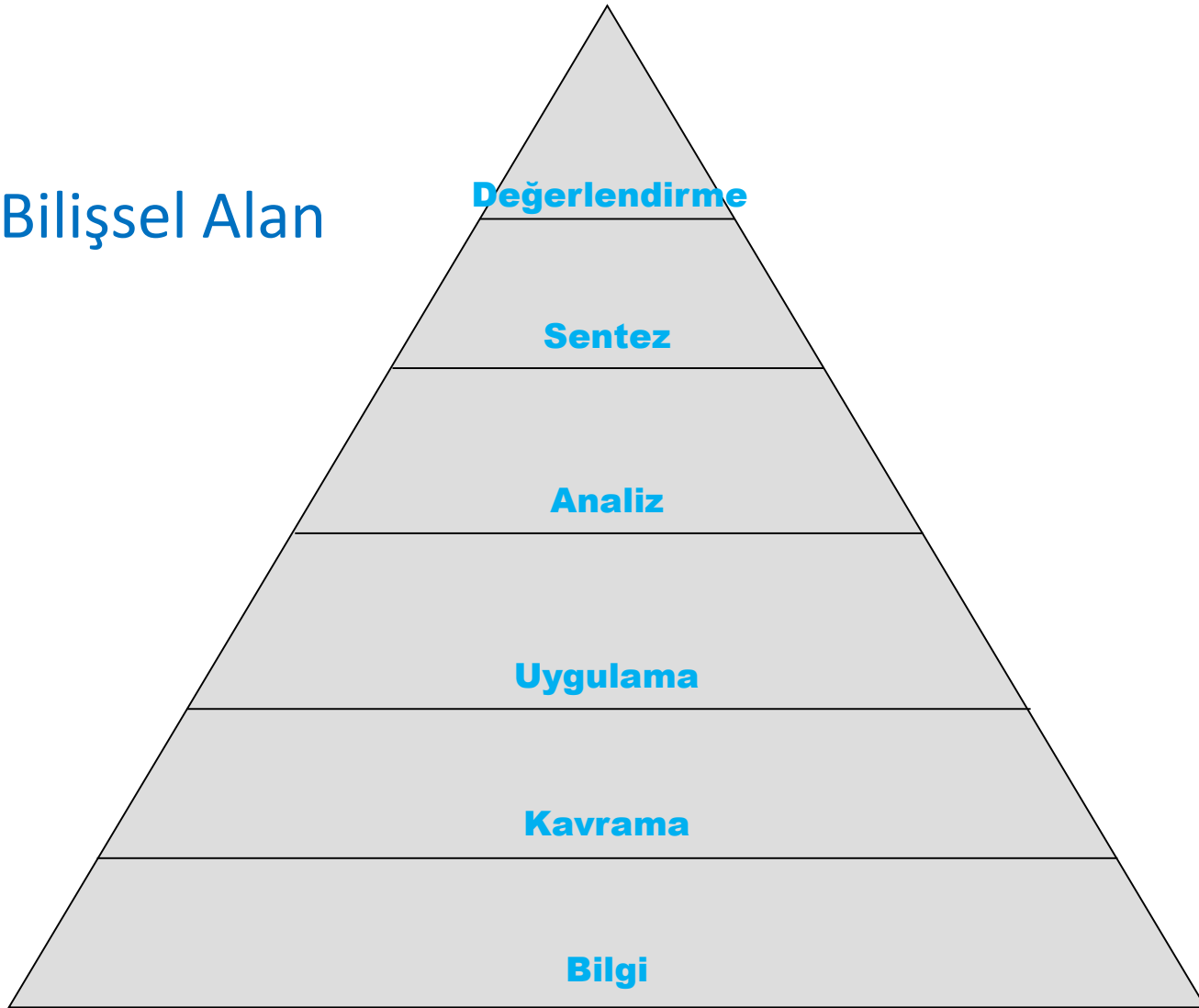
BİLİŞSEL ALAN	DUYUŞSAL ALAN	DEVİNİŞSEL ALAN
Bilgi	Alma	Algılama
Kavrama	Tepkide Bulunma	Kurulma
Uygulama	Değer Verme	Kılavuzla Yapma
Analiz	Örgütme	Mekanikleşme
Sentez	Kişilik Haline Getirme	Beceri Haline Getirme
Değerlendirme		Uyum
		Yaratma

MESLEKİ BİLGİ

TUTUM VE
DEĞERLER

MESLEKİ BECERİ

Bilişsel Alan

- **BİLGİ BASAMAĞI:** Bu basamakta her hangi bir nesne ve olguyla ilgili bazı özellikleri kişinin **görünce tanınması, sorunca ezberden aynen tekrar etmesi** davranışlarını kapsar.

Bilgi düzeyindeki hedefler (kazanımlar) ,

- Tanımlar
- Tekrarlar
- Kaydeder
- Listeler/ Sıralar
- Hatırlar
- Sınıflar
- Adlandırır
- Anlatır gibi ifadelerle bitirilir.
 - **Kazanım**; program geliştirme dersine ilişkin temel kavramları tanımlar.
 - **Soru**; Hedef, içerik, eğitim durumu ve değerlendirme kavramlarını tanımlayınız.

- **KAVRAMA BASAMAĞI:**
- Bilişsel Alanın bilgi basamağında elde edilen bilgilerin, bu basamakta kişi tarafından özümlemesi, kendine mal etmesi söz konusudur.
- Öğrencinin bilgi basamağında elde ettiği **bilgileri anlamını kaybetmeden başka bir biçimde ifade etmesi**, yani çevirmesi, anlamını açıklaması, yani yorumlaması, bu anlama dayanarak nesnelerin gelecekteki durumlarını kestirmesi yani öteleme yapması gerekmektedir.

Kavrama düzeyinde hedefler,

- Çevirir
- Bir başka şekilde / Kendi cümleleriyle ifade eder
- Betimler / Tasvir eder
- Farklı şekliyle tanır
- Açıklar
- İfade eder
- Örnek verir
- Yorumlar
- Saptar/ Belirler
- Yerini belirler
- Rapor eder
- Özetler ifadeleri ile tamamlanır.
 - **Kazanım**; Program geliştirme yaklaşımları arasındaki farkları açıklar.
 - **Soru**; Konu merkezli yaklaşımla öğrenen merkezli yaklaşım arasındaki farkı açıklayınız.

- UYGULAMA BASAMAĞI:
- Kavrama basamağında kazanılan davranışlara dayanarak öğrencinin kendisi için yeni olan **daha önce karşılaşmadığı bir sorunu çözebilme yeterliğine kavuşması** bu ana basamakta olur.
- Bu basamakta daha önceden kazanılan bilgiyi yeni durumlarda kullanır. Öğrenci sorunu çözerken ilgili ilkeleri genellemeleri kullanmalıdır.

Uygulama düzeyindeki davranışlar için;

- Uygular
- Kullanır
- Nasıl yapılacağını gösterir
- Dramatize eder
- Çalıştırır
- Taslak hazırlar
- Uyarlar
- Yönetir
- Gerçekleştirir
- Örnek problem çözer İFADELERİ KULLANILIR
 - **Kazanım** ;Program geliştirme öğelerini eğitim programı tasarısı hazırlarken kullanır.
 - **Soru**. Program geliştirme öğelerini doğru kullanarak bir program tasarısı hazırlayınız.

2
1

ANALİZ BASAMAĞI : Karmaşık bir bilgi yapısını, yani nesneler, olgular, olaylar, sistemler ve yapıları öğrenebilmek için onları analiz etmek zorunluluğu olabilir.

- Analiz; **bir bütün ya da sistemi öğelerine ayırmak, öğeler arasındaki ilişkileri belirlemek**, bütün ya da sistemle ilgili özellikleri, kuram ve ilkeleri bilmek şeklinde olabilir.

- Hipotez kurar * Deney yapar
- Test eder/ Sınar * Karşılaştırır
- İlişkilendirir * Çözümler
- Öğelerini belirler * Öğelerine ayırır
- Analiz eder * Bağlantıları saptar
- İlkeleri bulur

- **Kazanım;** Bir eğitim programını öğelerine ayırır.
- **Soru:** Bir eğitim programını öğelerine ayırınız.

- **SENTEZ BASAMAĞI** : Öğeleri belli ilişki ve kurallara göre birleştirip bir bütün oluşturma işidir. Sentezde yenilik, buluş, icat, özgünlük söz konusudur.

- Birleştirir (özgün şekilde) * Plan oluşturur
- Önerir * Tasarlar
- Formüle eder * Yapılandırır / İnşa eder
- Oluşturur * Organize eder
- Üretir * Geliştirir
- Simüle eder/ Benzetim kurar

- **Kazanım**; Ülkemizdeki eğitim sorunlarına çözüm getirecek özgün bir eğitim modeli geliştirir.
- **Soru**. Ülkemizdeki eğitim sorunlarına çözüm getirecek özgün bir eğitim modeli oluşturunuz ve modelinizi savununuz.

- DEĞERLENDİRME BASAMAĞI :
- Değerlendirme, ölçme sonuçlarını bir ölçüte vurup, bir yargıya varma süreci olarak tanımlanabilir. Bilişsel alanla ilgili ürün ya da süreçlerin hem kendi içinde hem de kendi dışındaki özellikler açısından değerlendirilmesi, yani ölçütlere vurup bir yargıya varılması bu basamağın kapsamı içindedir.

- **DEĞERLENDİRME BASAMAĞI :**

- Yargıya varır /Hüküm verir
- İrdeler
- Karşılaştırıp eleştirir
- Değer biçer
- Uygunluğunu denetler
- Değerlendirir
- Tutarsızlıkları söyler
- Hataları Düzeltir/Yeniler
- Doğruluğu-yanlışlığını kanıtlar
- Ölçütlere göre eleştirir
- Kural ve ölçüte uygunluğu araştırır
 - **Kazanım;** Bir Eğitim Programını iç ölçütlere göre değerlendirir.
 - **Soru.** Bir Eğitim Programını bir programda bulunması gereken temel ölçütleri göz önünde bulundurarak değerlendiriniz.

Duyuşsal Alan

(Tutum ve Değerler)

- ✓ İnançlar
- ✓ Değerler
- ✓ Tutumlar
- ✓ Görüşler
- ✓ Duygular

Duyuşsal Alanda Kazanımların Hiyerarşisi

5. Karakterize etme

4. Organize etme

3. Kıymet biçme / Değer verme

2. Tepkide bulunma

1. Alma / Algılama

Duyuşsal alanda Kazanımlar yazılırken kullanılabilecek aktif fiiller

bağlı kalmak,
bağlı olmak, takdir etmek,
karşı çıkmak, birleştirmek,
girişimde bulunmak, uymak,
teşebbüs etmek, riayet etmek,
işbirliği yapmak, tamamlamak,
tanıtmak, göstermek,
tartışmak, itiraz etmek,
benimsemek,
başlamak, sunmak,
takip etmek,

değer vermek, desteklemek,
örgütlemek, katılmak, kabul
etmek, ilişkilendirmek,
paylaşmak, doğrulamak,
dinlemek, organize etmek,
sorgulamak, ilişki kurmak,
övmek,
değer biçmek,
önem vermek,
isteklilik göstermek,
sorumluluk göstermek

Psikomotor alan (Beceri)

Bu alan temel olarak, beyin ve kaslarla ilgili aktiviteleri içeren fiziksel beceriler üzerinde durmaktadır.

Öğrenen;

- ✓ Neyi yapabiliyor ?
- ✓ Neyi gerçekleştirebiliyor ?
- ✓ BECERİ odaklı

Psikomotor Alanda Öğrenme Çıktılarının Yazılması

7. Yeni beceri oluşturma

6. Uyum

5. Beceri Haline getirme

4. Mekanikleşme

3. Kılavuzla yapma

2. Kurulma

1. Algılama

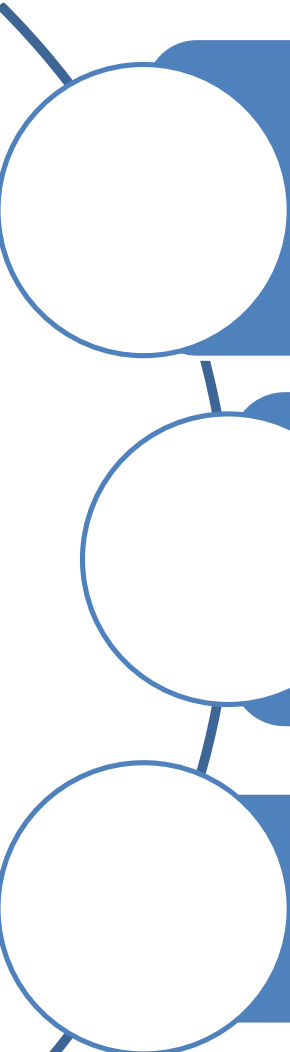
Pisikomotor alanda (Beceri) kazanımlar yazılırken kullanılabilecek aktif fiiller

uyarlamak, düzeltmek,
ayarlamak, dengelemek,
toplamak, birleştirmek,
kullanmak, tasarlamak,
sunmak, ölçmek,
göstermek, yürütmek,
incelemek, teşhis etmek,
karıştırmak,
dokunarak ayırt etmek,
kurmak, taklit etmek,

kombine etmek,
tepki vermek,
ölçmek, kopyalamak,
işlem yapmak,
manipüle etmek, işlemek,
gerçekleştirmek, düzeltmek,
kaydetmek, tepki göstermek,
ele almak, idare etmek,

...

Belirtke tablosu (Program yeterlikleri, konular, öğrenme çıktıları ve kazanımlar) hazırlama ilkeleri

-
1. Programın ve dersin genel amaçlarına uygun.
 2. Alan için ihtiyaç duyulan **bilgi, beceri ve tutumları** yansıtıyor.
 3. Program çıktıları, öğrenme çıktıları ve kazanımlar uyumlu.
 4. Sürece değil, sonuca odaklanılmış.

5. Öğrenciye yönelik yazılmış.
6. Açık ve anlaşılır (**bilmek, anlamak, öğrenmek gibi belirsiz terimlere yer verilmemiş**) şekilde ifade edilmiş.
7. Hedeflenen öğrenme düzeyine ve tipine (bilişsel, duyuşsal ve psikomotor) uygun yazılmış.

8. Ölçülebilir ve gözlenebilir.
9. Yeterli sayıda yazılmış.
10. Bir öğrenme çıktısı için **sadece bir fiil** kullanmış olmalıdır.

TEŞEKKÜRLER